

A^o 1821 GEPRIVILEGEERDE N^o (67.) SURINAAMSCH E COURANT

VOOR MAANDAG DEN 10 SEPTEMBER 1821.

P A R A M A R I B O.

Z E E—T Y D I N G.

U I T G E Z E I L D.

De Noord Amer. Schoener *Packet*,
Kapt. KINZMAN naar *Boston*.

**U I T D E H O L L A N D S C H E C O U -
R A N T E N .**

Napels, Piemont, Spanje.

Dat een Vorst, met de zuiverste be-
doelingen bezield; dat een Parle-
ment, hetwelk vastelyk besloten had
eenen regtvaardigen tegenstand te bie-
den aan eenen vreemden inval, zich
teluur gesteld vinden in hunne verwach-
ting, dit zyn hegrypelyke dingen. Zy
hadden gerekend op oude herinneringen
van vaderlandsliefde en zelfs opffering; zy
hadden een volk uit zynen slaap willen
opwekken, hetwelk ongelukkiglyk nog
niet vatbaar was om de weldaden der
onafhankelykheid te genieten. Zy heb-
ben nu kunnen zien dat het niet ge-
noeg is afstammeligen van de Samni-
ten te zyn, om denzelfden moed te
bezitten. Zonder de Oostenrykers te kort
te willen doen, kan men evenwel aan-
nemen, dat de Romeinen, ten tyde
van het Gemeenebest, byna even zoo
goede Soldaten waren als zy, en nog-
maals hebben de voorouders der Napo-
litanen menigen Generaal verslagen (ge-
noeg de Kaudynsche volken) die mis-
schien niet voor Z. Exc. den Baron
Frasconi zou behooven onder te
dora. Maar de tyden zyn veranderd.

Zou men ook te Rome nog veel *De-
ciussen* en *Curliussen* vinden, of zelfs
Raadsheeren welke den dood gerustelyk
op hunne zetels zouden verbeiden? Wel-
ke droevige gevolgtrekkingen zyn niet
uit die algemeene ontaarding af te lei-
den! Wat wordt er van de zoogenaam-
de *legitimité* (een woord dat Goddank!
in onze taal overgezet, niet hetzelfde
onzallige denkbeeld aanbiedt) wanneer
men dit alles naargaat! Het is voorze-
ker te bejammeren, dat een geïcelte
der Napolitansen zich bedrogen heeft
omtrent deszelfs wezenlyke hulpmidde-
len. Wat zal er het gevolg van zyn?
Zonder nog in aanmerking te nemen
de gewone rampen waaraan de over-
wonnenen steeds zyn blootgesteld, de
strafverzoeken tegen een party die te
kort gershoten heeft, de amnestien, de
maatregelen die genomen zullen worden
om de terugkeer van het *Carbonarisme*
voor altyd te verhoeden, beschouwe men
nog de geweldige onderdrukking van
een staatkundig begrip en de invoering
van een nieuw staatsregt, in derzelver
gevolgen voor het overige gedeelte van
Europa. Menig Vorst die, hetzy uit
overtuiging of uit vrees, eenen Constitu-
tie zoude bezworen hebben, zal het
nu in bedenking kunnen nemen om
zyn woord weder in te trekken en zal
daarin weinig zwaarigheid vinden, wan-
neer hy aan den afval der Napolita-
nen denkt; een ander zal zich gereg-
tigd kunnen achten om de Staatswet
alleen zoo lang getrouw te zyn, als
zy met zyne belangen overeen komt;
een ander wederom, die zyne troepen
te huis hield tot zyne eigene verdedi-
ging, zal te gerustelyk in het veld
zenden tegen degenen die men, nu
als ooit, rebellen en oproerigen zal noe-
men. Dan de geheiligde zaak der vry-
heid zal die binterpalen te boven ko-

men; de slag die zy nu ontvangen heeft kan hare zege alleen voor eenen tyd vertragen. De Napolitanen hebben een strooovaarje aangelegd; slechts de eik kan de heilige vlam onderhouden.

Er blijft den Souvereinen maar een middel over om de terugkeer van die vreeslyke tooneelen te verhoeden, welke de vrienden der vryheid het eerst zonden betreuren. Laat hun ter goede trouw handelen, hunne onderdanen als hunne kinderen bejegenen; en vooral dat zy zich voor vreemden invloed in acht nemen. Alsdan zullen zy op de liefde en de verknochtheid van elk burger kunnen reken; niemand zal zyne zaak meer afscheiden van die zyns Vorsts; elke aanval tegen deren zal de vele van iederen burger zyn. Wat verlangen de Natien dan? Constitutien. En geen wonder; de tyd is voorby toen men de Volken als het eiſdeel van de Koningen beschouwde. Zy verlangen een eenvoudig verdrag; zy eischen daarenboven goede Ministers; en deze moeten wel schaarsch zyn, daar men aan de Natien veel eer eene Constitutie dan goede Regenten toestaat. In deze berooving vragen zy dat die Ministers ten minsten terecht gesteld kunnen worden, wanneer zy de wetten niet naarkomen, en zy gronden zich hierop, dat de persoon eens Konings onschendbaar moetende zyn, ter verzekering van de algemeene rust, het kwaad niettemin gestraft dient te worden. Daarentegen onderwerpen zy zich aan de betaling der belastingen en verdedigen zy de grenzen. Zyn hunne verzoeken wel zoo overdreven?

Heeft men zich bedroefd over den mislag der Napelschen gebeurtenissen, veel moeilijker is het te zeggen uit welk oogpunt men het voorgevallene in Piemont moet beschouwen.

Bekend door het voorbeeld van de Spanjaarden en de Napolitanen, eischt het Volk, in een oogenblik van verzoeking en van geestdrift, eene Con-

stitutie. Een Koning, reeds onder den last der jaren gebukt, doet afstand van den Troon ten behoeve van een afwezig broeder en vertrouwt inmiddels het oppergezag aan een jong Vorst, den vermoedelyken erfgenaam van de Kroon, bekend door zynen militairen moed. Dus verre is alles natuurlijk. De eerste daad van den Prins-Regent is datgene aan den Volke toe te staan, hetwelk de oude Koning vermeend had te moeten weigeren. Hy bezweert de Constitutie. Misschien ging de jonge Vorst hier de palen der magt te buiten die aan een provisioneel Regent toegekend kan worden. De nieuwe Koning, indien men dus mag noemen hem die de afstand van zynen voorganger als niet vrywillig beschouwt, verklaard al het gebeurde nul en van onwaarde, en geeft eene proclamatie uit, volgens welke zelfs de Prins-Regent in de termen der rebellie verviel. Wat stond hem nu te doen? Het schynt dat hem slechts de keuze bleef tusschen deze twee uitersten: of zich dadelijk te onderwerpen aan den wil van den nieuwen Souverein, op denzelfven te wederstaan. Men dacht dat hy dit laatste besluit had genomen; want hy de bekendmaking van 's Konings proclamatie, voegde hy er ook eene van zyn kant, waarin hy verklaart dat de Koning niet bekend was met de behoeften en den teestand van zyn Volk. Vier dagen later veranderd hy een klaps van gedachte, en in plaats van op zynen post te sterven, of, ingeval hy vermeende geenen wederstand te mogen of te kunnen bieden, de aankomst van den wettigen Koning af te wachten en in het lot te deelen van hen wiens behoeften hy vermeend had te kennen, gaat hy zich te Novare onder de bevelen van een Generaal stellen, en geeft eene laatste proclamatie, waarby hy het regentschap nederlegt en nog eene fraaije les mededeelt aan de Natie wier lot hy voor een korten tyd had mogen besturen. Het zoodanig gedrag te willen verklaren zoude vermetelheid zyn, vooral indien

het waar is, dat het hart der Vorsten de schuilplaats der goede trouw moet zijn, wanneer die overal elders verban- nen is.

Spanje, ofschoon door vele inwendige onlusten beroerd geweest zynde, gaat niettemin met eenen vasten stap voort tot het verhevene doel dat zy zich heeft voorgesteld. Hare betrekkingen met de hoven van Europa staan op den besten voet. De Koning heeft den Minister van Binnenlandsche Zaken gemagtigd om aan de Cortes de verzekering te geven, „dat alle de verklaringen welke het Gouvernement van de daarin betrokkene kabinetten, gedurende den tyd in welchen de zaken van Napels zyn behandeld geworden, ontvangen heeft, eenstemmiglyk in de zaak van Spanjes staatkundige wedergeboorte, in de eenvormigheid van den nationalen wil, en in alle andere omstandigheden welke zich meer byzonder tot dat land bepalen, gegronde redenen van vertrouwen en veiligheid hebben gevonden.”

Heeft nu het Congres van L'aybach een gegrond vertrouwen in Spanje's wedergeboorte, hoeveel meer vertrouwen en hoogachting zal zy dan niet aan alle weldenkenden door geheel Europa heen inhoezemen? Waar blyft nu de vrees dat dit land eene aanranding te duchten zou hebben, nadat Napels gevallen zal zyn? Zou die vrees niet hare oorsprong hebben in den groopenbaarden wensch van eene roekeloose party in Frankryk, die gaarne misbruik zoude maken van eene overwinning waaraan zy geen deel heeft gehad? Dan de gedachte wederstand welke het heldhaftige Spanje eenmaal aan eene vreemde overheersching bood, om niet te spreken van alle beginselen van regtvaardigheid en van de geographische ligging van dat land, welke zich daartegen verzetten, is alleen genoeg om elk Vorst af te schrikken van de gedachte om die Spanjaarden, welke den moedigsten en bekwaamsten dwingeland trofseerden, een regeringstelsel op te dringen dat zy hebben verworpen en afgevoeren. Mocht die wrede Natie, by den roem van het vreem-

de Juk afgeschud te hebben, ook nog dien roep van ten bewyze te strekken, dat de ontwentelingen niet gevaarlijk zyn, wanneer de Koningen de de Volken slechts een, onafscheidelyk belang ten doel hebben!

ADVERTISEMENT.

De fingeernde Raad Kontrarollenr
General der Financien brengt by
deze H. R. de Lijste van de Houders van
Acten van aandeel in de Negotiatie
gevestigd geweest op de nieuwe Her-
vormde Kerk, dat op beden ten over-
staap van Kommissarissen mit den Eil-
ve van Politie en Criminale Affaire
uitgeloot zijn Vyftien stukk Aandeelen
van gemelde Negotiation genomen als
volgt :

10, 18, 20, 28, 82, 85, 86,
159, 161, 191, 211, 236, 272, 283
en 292.

En inviteerd voorts de Houders van opgenoemde Aandelen om van de aldus uitgelatene Nummers de Kapitalen en Interessen, en van de overigen de Interessen na voorafgegane vindingeering, ten Kantore van den Kommiss ter Betaling te komen ontvangen.

Paramaribo den 7 September 1821.

De fungerende Raad Kontrarolleur
Generaal voornoemd,

KLEINE

Te Koop, een Huys en Erf, gelegen aan de *Nieuwe keyser Straat*, te beyragen, by Majasfrouw **LEVINIA HENRIETTA LYNLAGER.**

F. J. N. HOEN, & Co. hebben de Eer zich in de gunst der Heeren Administrateurs, Eigenaren en verdere respectieve Ingezetten dezer Colon

is, tot vertichting aller soorten Met-
selwerken, te recommandeeren, met
belofte van exacte, prompte en civile
dienstwilligheid.

Paramaribo den 1e. September 1821.

Het geneeschap. ZIEKENDRAGT.

De Representatie der SARA-
CEENEN, blijft uithoofde
van Indispositie uitgesteld tot
nader, verwacht op Maandag den 24e.
September;

VERLEGENDHEID en LIST By-
spel in 3 Bedryven, naar 't Hoog-
duitsch van A. von KOTZEBUE.

EN NA HETZELVE

**DE ONTVOERING van COLOMBI-
NE, of de ZEEGEPRAAL van
ARLEKEIN** Ballet Pantomime,

Paramaribo den 10e. September 1821.

By indispositie van den Secretaris.

JOHN FELLB.

Toneel Meester.

**By J. H. LEVY en J. M. DE
VRIES** qq. voor de minderjarige
BILA JL. Hg. LEVY, is op goede
zeekerheid te bekomen f 3000.

Paramaribo den 5e. September 1821.

Iemand een bekwame Dreneger te
koop hebbende, adresseerd zich voor
nadere informatie ter dezer **DRUK-
KERY.**

Paramaribo den 28 Augustus 1821.

Den Ondergeteekende wenschte gaar-
ne op goede zeekerheid uit te
zetten, eerstelyk; eene Somma van
Vyff Duyzend Vyff Honderd Guldens,
ten behoeven de Minderjarige **RACHEL
BAREND EZECHIEL**, en ten be-
hoeven de Minderjarige **HANAH SA-**

LOMON MACHIELSE Junior, eene
Somma van *Twee Duyzend Guldens.*

Paramaribo den 4e. September 1821.

M. ABM. KEYSER qq. c. s.

Morgen om 9 uren zal **M. A.
SALOMONS** op Vendue verko-
pen, Provizien, Stukgoederen, als
meede om verkoop Rekening te slui-
ten, Pell; Doeken, Neteldoek, Chauwls,
Dimitte en verders wat ten voorschyn
zal werden gebragt.

Ook nog eenige blaauw Lakensche
Wacht Jassen.

Linne Hiembden, aangebragt door Kapt.
STEENVELD en meer andere
Goederen en Draukwaaren, te beko-
men by **Ca. Ps. GIGAUD**, in zyn
Pakhuis in de *Maagden Straat.*

Alle de geenen die iets te verde-
ren hebben van, ofte verschuldigd
zyn aan de Boedel wylen **H.
BENSEN**, gelieven daarvan opgaaf
en betaaling te doen aan den Testa-
mentair Exccuteur **J. E. van ONNA**.

Paramaribo den 3e. September 1821.

Iemand genegen zynde eenige Metzel-
Neger te verhuuren onder Contract
adresseerd zich ter dezer **DRUKKERY.**

Paramaribo den 4e. September 1821.

Die geene welke genegen zyn Tim-
mer en Delfer Negers te ver-
huuren om op Plantagie te werken
gelieve zich te adresseeren ten Com-
toire van

C. L. WEISSENBRUCH.

Wordt te huur gevraagd tien stuk-
ke goede delfer Negers, om in
maand September op Plantagie te
werken, adres ten Kantore van

J. H. SCHULTZ JANSZ.